

Žurnalistikai reikia paramos, o ne valdžios kontrolės. Ramūnas Karbauskis nori kitaip

Jau rytoj Seime numatoma svarstyti seną Ramūno Karbauskio (anksčiau dar ir [Darbo partijos](#)) [sumanymą](#) įkurti politikų valdomą ir kontroliuojamą Žiniasklaidos rėmimo fondą. Pernai ir anksčiau to padaryti nepavyko. Dabar vėl bandoma.

Ir nors kuriam laikui numatyta, kad paramos skirstyme dalyvaus ir atrinktieji žiniasklaidos bei keletas kultūros atstovų, tačiau fondo vieninteliu dalininku (reiškia, valdytoju) tampa Kultūros ministerija ir ministras. Tai yra esmė.

Šiomis dienomis mes skaitėme kolegų iš [15min.lt straipsni](#), kaip Vilniaus rajono valdžia „skaidriai ir efektyviai“ dalina mokesčių mokėtojų pinigus viešinimui. Pinigus gauna ir pačių Seimo narių valdoma bei jiems priklausanti žiniasklaida. Beje, tokius pinigus gauna būtent valdančiųjų atstovų leidiniai. Žinome, kiek skandalų buvo ir dėl ministerijų „viešinimo pinigų“ dalybų. Ne kartą ir ne du buvo ir yra tvirkinama ir pati žiniasklaida. Silpnesni leidėjai ima ir suklumpa, kai politikai žada užsakymų bei paramos mainais už tylą ar konkurentų kritiką. Deja, bet tokia realybė. Tokių atvejų yra begalės.

Kultūros komiteto pirmininkas [valdančiųjų sukurptą projektą](#) užregistravo praėjusią savaitę. Opozicijos atstovai nepritarė tokiam projektui. Jų pataisas ir pakeitimus visus atmetė ir ignoravo. Neįsiklausė valdantieji ir į tautinių bendrijų kalbomis kalbančių žiniasklaidos atstovų prašymus. Ką jau kalbėti apie daugybės kitų organizacijų nuogąstavimus ir kritiką. Šiuo metu valstybės paramą žiniasklaidai skirstantis Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas teikė įvairius pasiūlymus Seimo Kultūros komitetui dėl valstybės paramos žiniasklaidai modelio tobulinimo. Tačiau tokių pasiūlymų Ramūnas Karbauskis nė už ką nenorėjo svarstyti ir juos ignoravo.

O jau rytoj (skubama iki rinkimų?!) 14.15 val. bus [svarstomas projektas](#) viso Seimo. Daugelis laisvai mąstančių žmonių supranta, kad šiandien kokybiškam ir įvairiam turiniui, ypač žurnalistikai, reikia ir valstybės paramos. Bet ne valdžios kontrolės ir politikų dalyvavimo sprendžiant esminius klausimus žiniasklaidos srityje. Labai tikiuosi, kad dauguma Seimo narių nepritaris tokiai iniciatyvai. Nes laisvės ir nepriklausomybės egzaminai laikomi ne gražiomis kalbomis, o Seimo salėje balsuojant už įstatymus. Todėl mane įkvepia drąsi nepriklausomo eksperto [Deimanto Jastramskio pozicija](#):

„Siekinio dėl Žiniasklaidos rėmimo fondo (ŽRF) valdymo ir valstybės biudžeto lėšų panaudojimo efektyvumo, kontrolės ir atskaitingumo įgyvendinimą komplikuoja tai, kad Įstatymo projekte nenumatomas atskaitingumo ryšys su ŽRF dalininku ir (arba) valstybės institucija, kas yra numatyta galiojančiame Visuomenės informavimo įstatyme, apibrėžiant SRTRF veiklą. Siekinys -

Žurnalistikai reikia paramos, o ne valdžios kontrolės. Ramūnas
Karbauskis nori kitaip

ŽRK valdymo ir sprendimų priėmimo negrįsti politinės valdžios įtakos ir
sprendimo galios didinimu - Įstatymo projektu yra nepasiekiamas, nes vienintelio
ŽRF dalininko teisė suteikiama valstybės institucijai. „

Šią nuomonę jis drąsiai parašė Seimui.

Ramūnas Karbauskis su keletu jam palankių valdančiųjų politikų bando ignoruoti eksperto
nuomonę, jog tokiu projektu deklaruojamos vertybės bus nepasiektos ir net bus priešingas
efektas. Ignoruojamos ir STT pastabos bei kritika. Tačiau Seimo tribūnose visi pagarbą
nepriklausomai žiniasklaidai ir žurnalistikai deklaruojantys politikai jau rytoj galės tai
įrodyti. Šio balsavimo rezultatus vertins ir tarptautinė žurnalistų bendruomenė.

O aš nuoširdžiai esu įsitikinęs, kad Lietuvai labai reikia naujo valstybės paramos
žiniasklaidai modelio. Jis turi būti sukurtas profesionalų ir nepriklausomų ekspertų. Labai
svarbu, kad tokia parama būtų ir valdoma, ir skirstoma skaidriai ir kuo didesniu atstumu
nuo politikų net menkausio kišimosi. Nes paskutiniajame posėdyje, kuriame buvo Kultūros
komitete svarstomas minėtas projektas, Ramūnas Karbauskis pasakė labai aiškiai ir atvirai,
jog jei naujasis valdžios sukurtas ir valdomas Žiniasklaidos rėmimo fondas skirstys pinigus
neteisingai, tada jau ir Seimo nariai (konkrečiai, Kultūros komitetas) įsijungs į šių procesų
vertinimą. Tuo viskas ir pasakyta.

